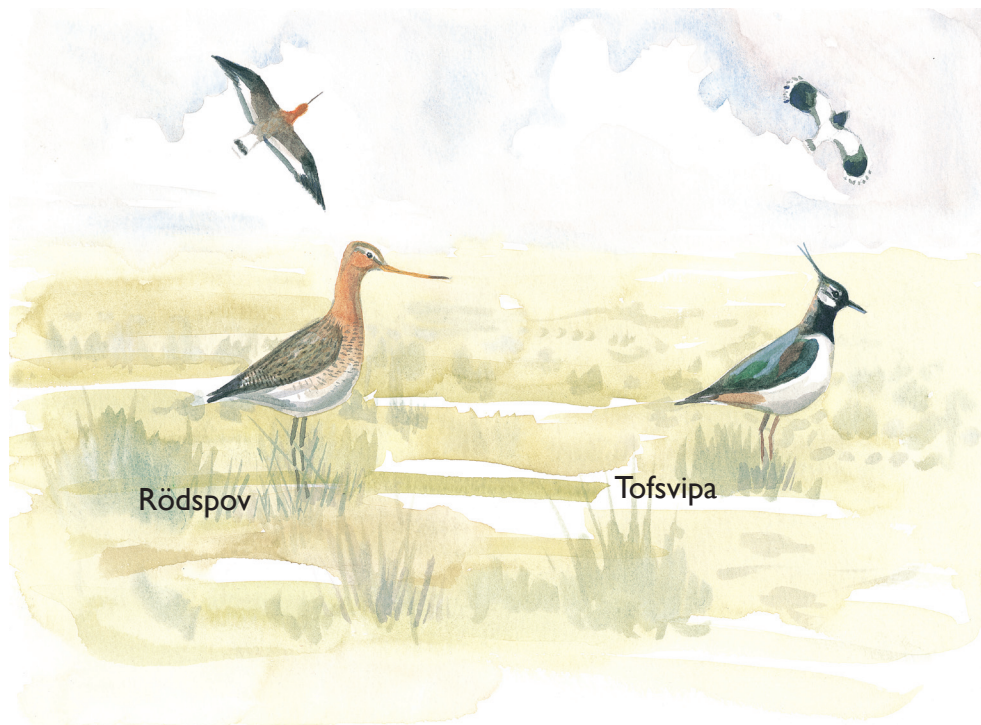

Barnens guide till Getteröns naturreservat

Rödspov

Tofsvipa

Välkommen till Getterön!

Naturum Getterön ligger vid ett av norra Europas fågelrikaste områden. Här kan du bekanta dig med fåglarnas spännande värld!

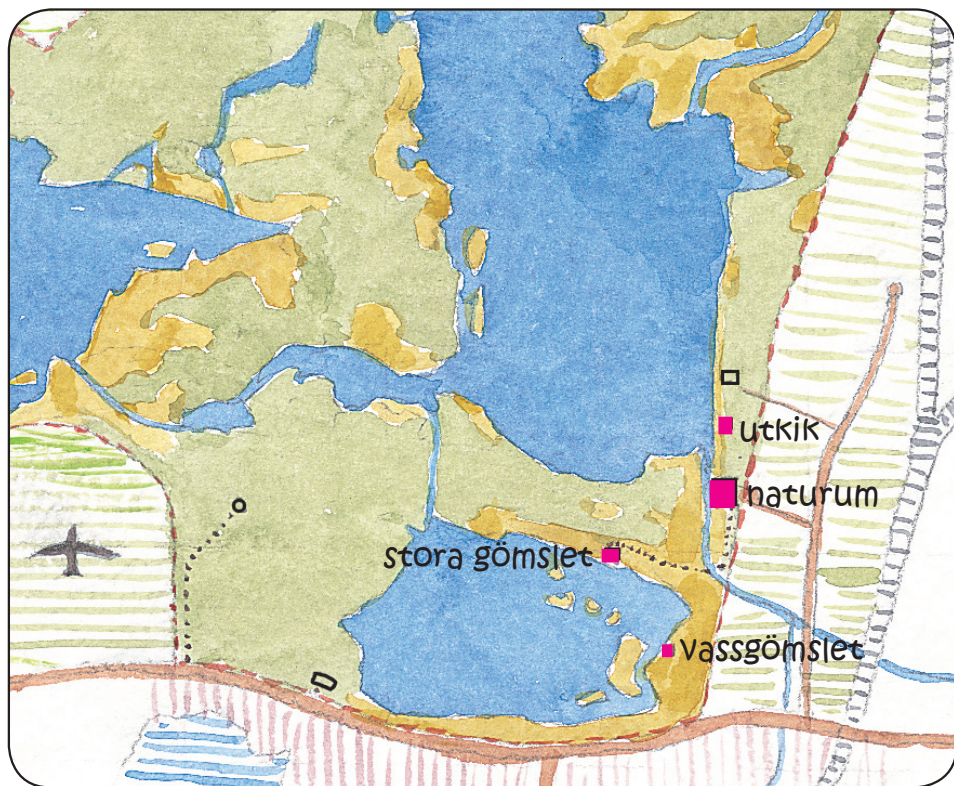
Låna kikare och fågelbok på naturum och ge dig ut på upptäcktsfärd. Du kan också låna en digital fågelguide, som hjälper dig känna igen fåglarna.

Tack vare de fina gömslen i det täta vasshavet kan du studera fåglarnas färger, former och beteenden på nära håll utan att störa fåglarna. I fågelutställningen lär du dig mera om fågellivet.

Viktig utrustning

Att skåda fågel är inte det enklaste. Bli inte besviken om du till en början inte kan bestämma dig för vilken fågel det är som du ser. Med övning lär du dig snart vad man ska titta efter för att se skillnad på fåglarna. För att få mest ut av din skådning är det bra att ha med dig kikare, fågelbok att slå upp i samt krysslista och penna.

Göm dig och kika!

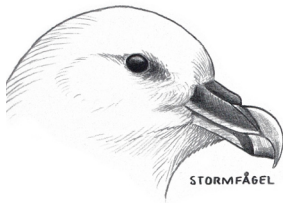
Fåglarna är mycket bra på att upptäcka om någon smyger i buskarna. Därför är det lätt att skrämman iväg dem. Men de tittar inte så noga på sådant som inte rör sig. Om du kikar på fåglar från gömslena i reservatet glömmer de snart att du är inuti.

Fågelflyttning

Vissa av fåglarna på Getterön bor här och du kan se dem året runt, men de allra flesta är flyttfåglar. Flyttfåglarna anländer på våren och stannar över sommaren när det finns gott om mat åt ungarna. Men när hösten kommer och det blir kallt flyger de till varmare länder. Flyttfåglarna reser långa sträckor, men det är värt besväret.

Getteröns naturreservat är en viktig rastplats för många flyttfåglar. Vår och höst rastar omkring 170 olika arter här. Vissa fågelgäster stannar på Getterön för att vila och äta upp sig för att sedan fortsätta sin färd. Andra stannar kvar här hela sommaren för att häcka.

STORMFÅGEL

PILGRIMSFALK

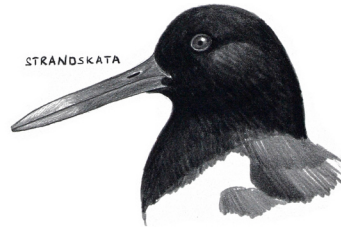
SMÅSKRAKE

SKÄRPLÄCKA

SKEDAND

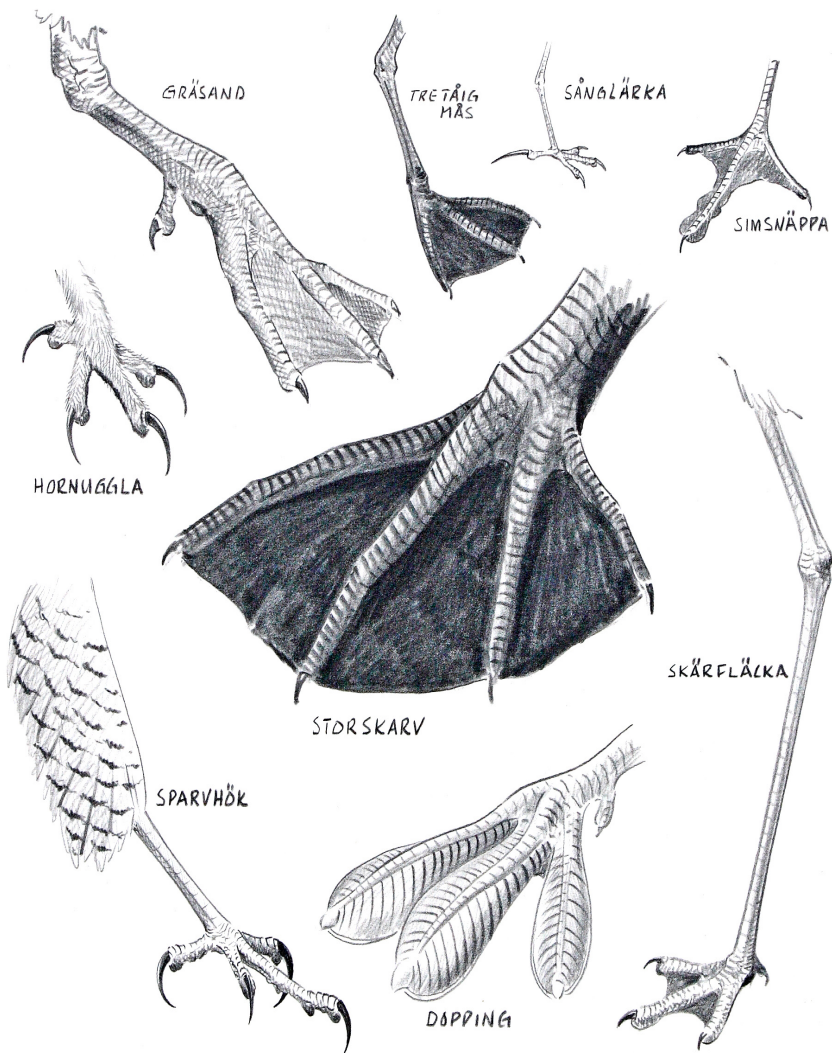
STRANDSKATA

Fåglarnas näbbar...

Genom att titta närmare på fåglarnas näbbar och fötter kan man ta reda på mera om fåglarnas liv. Fåglarnas näbbar och fötter har ofta en mycket smart funktion!

Följande lista kan vara till hjälp om man vill ta reda på vilken grupp en viss fågel tillhör:

- En långbent fågel med lång näbb är en vadarfågel.
- En sjöfågel med platt näbb är en and, gås eller svan.
- En fågel som jagar på dagen och har vassa klor och vass näbb är en rovfågel.
- En kustfågel med vass näbb och smala vingar hör till måsfåglarna eller tärnorna.
- En småfågel som sjunger melodiska sånger är en sångfågel

och fötter...

Fågelspår kan berätta mycket om fåglarna som har gjort dem. De flesta fåglar har fyra tår, men en del går på tre. Deras tår kan sitta isär, men vattenfåglarnas tår sitter ofta ihop med simhud. Håll utkik efter fåglarnas fotavtryck!

Vadarfåglar

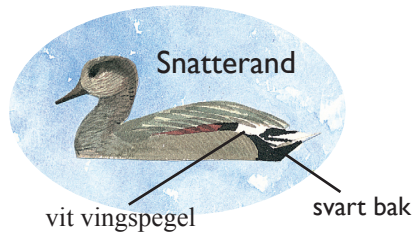
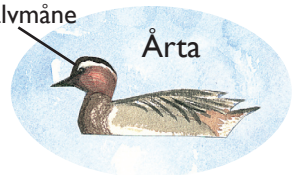
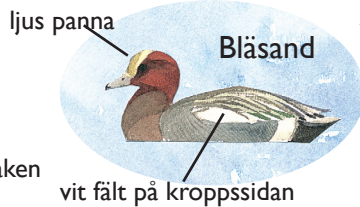
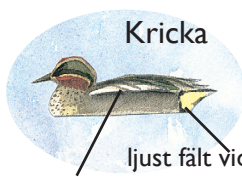
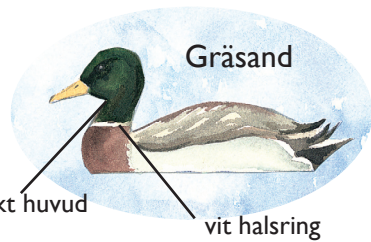
Stranden är en jättebra miljö om man vill titta på fågar och se hur de skaffar mat. Vadarfåglarna trivs i Getteröns naturreservat och längs stränderna kan man se hur de letar efter föda. De tycker om blötdjur, maskar och småkryp som de fångar genom att sticka ner den långa näbben i sanden. Näbbspetsen är mycket känslig. Med näbben kan de känna av om det finns ett byte nere i sanden. Hittar vadaren ett byte kan den öppna sin nerstuckna näbb för att plocka upp munsbiten.

Skärfläckan

Denna svartvita och eleganta fågel är Getteröns symbolfågel. Den trivs i grunda vikar där det finns gott om mat. Skärfläckan tillhör vadarfåglarna. Den sveper sin uppåtböjda näbb fram och tillbaka i vattnet och fångar de djur som den stöter på.

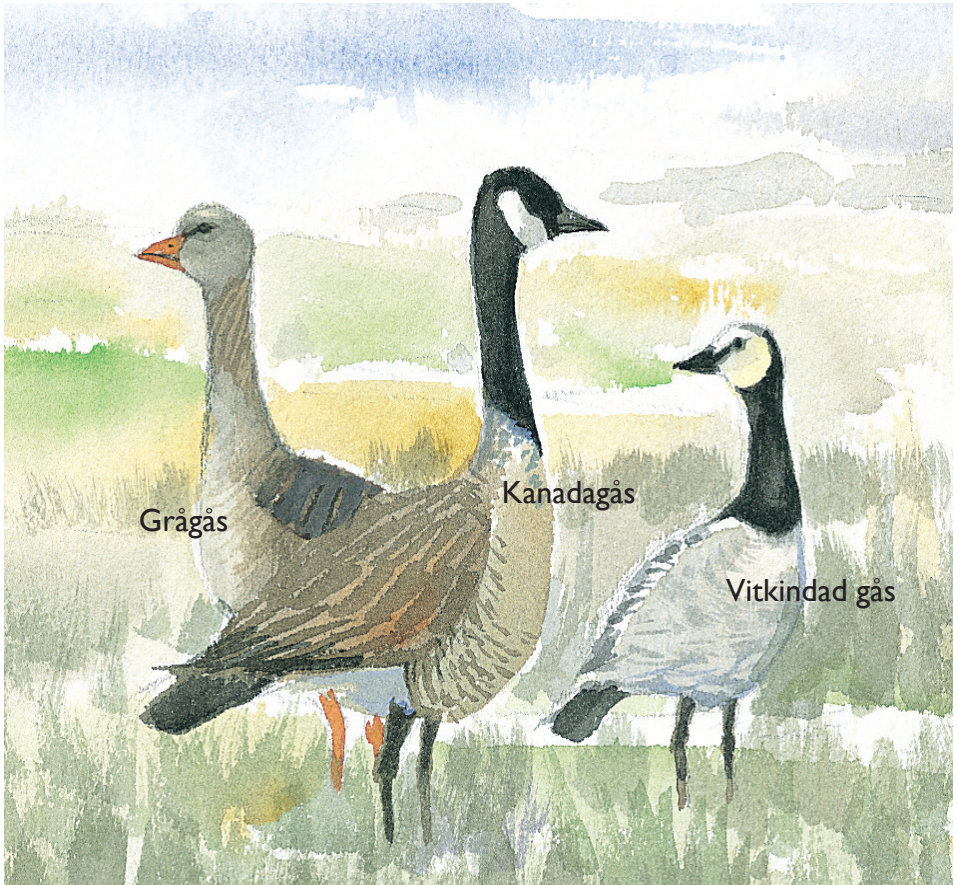

Änder

Änderna har olika sätt att leta mat på. En del samlar sin föda från vattenytan. Andra änder kan dyka och simma ned för att fånga småkryp eller äta av växterna på sjöns botten.

Simänderna dyker inte när de letar efter mat utan ”tippar” framlänges. De stoppar ner huvudet och halsen för att nå vattenväxter och smådjur som lever på grunt vatten.

I Getteröns naturreservat kan du se många av våra vackra simänder. Lättast skiljer du på simänderna under våren och försommaren då hannarna är klädda i sin praktdräkt. Fram på sommaren tappar hannarna mycket av sin prakt och får då en brunaktig ton vilket påminner om honornas dräkt.

Grågås

Kanadagås

Vitkindad gås

Gäss

Gäss har fötter med simhud och simmar mycket bra. De sover oftast i vattnet, men till skillnad från änderna äter de oftast på land. Gäss har starka näbbar som passa bra för att äta växter. De biter inte av grässtråna utan tar ett fast grepp om maten och drar av den med ett hårt ryck.

Grågäsen är den vanligaste gäsen på Getterön. Andra vanliga gäss är kanadagäsen och den mindre vitkindade gäsen.

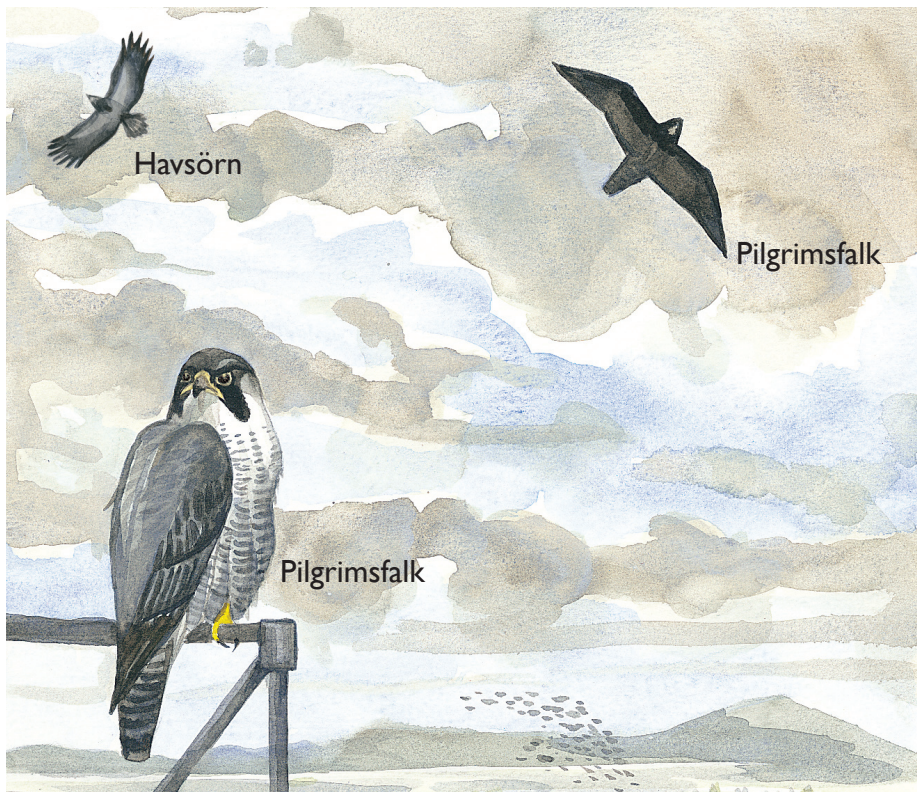

Måsar och tärnor

Måsar och tärnor kallar vi med vardagsspråk för "vitfåglar". Vitfågarna jagar längs med kusten eller fuktiga platser inåt land. En del av dessa fåglar dyker efter fisk.

Det är lätt att känna igen vitfågarna men svårare att skilja arterna från varandra. En art som däremot är lite lättare att känna igen är skrattmåsen. Det ser nämligen ut som att den har doppat huvudet i choklad.

Vitfågarna lever i flockar ute på reservatets öar. Det gör de av säkerhetsskäl. I en flock kan vissa fåglar alltid hålla utkik. På så sätt blir det svårare för rovdjur att överraska dem.

Rovfåglar

Ibland lyfter fåglarna i stora flockar och en orolig stämning lägger sig över Getterön. Det betyder att en rovfågel, kanske en havsörn eller pilgrimsfalk, är på jakt efter ett byte.

Rovfåglarna cirklar högt uppe i luften med vingarna sträckta rakt ut. De slår knappt med sina vingar utan "surfar" istället på luftens stigande värmeströmmar - man säger att fågeln segelflyger. För stora fåglar är segelflygning ett perfekt sätt att ta sig fram. Luften gör det mesta av jobbet och fågeln behöver inte slösa energi på att flaxa med vingarna.

Även om rovfågeln befinner sig långt borta kan du ofta se vilken art det är på siluetten.